

Uunga:

Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiuutitut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik
Assinga: Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Canadami aatsitassarsiornerup ‘Mary River Project’-ip killeqarfiit qaangerlugit sunniutissaanik naliliinerup tamanut ammasumik tusarniaassutigineqarneranut akissuteqaat

Canadami Mary Riverimi saviminissamik aatsitassarsiorfiup annertusarneqarneranut atatillugu pilersaarutip killeqarfiit qaangerlugit avatangiisinut sunniutissai pillugit nalunaarusiaq Espoo ingerlatseqatigiiffimmit *Baffinland-imit* suliarineqarpoq. Aatsitassarsiorfittut pilersaarutaasup killeqarfiit qaangerlugit avatangiisinut sunniutigisinnaasai nalunaarusiaq aqqutigalugu naammattumik ersersinneqanngitsut pillugit Naalakkersuisoqarfiup naliliinera Pinngortitaleriffimmit isumaqatigineqarpoq. Ikersuakkut Davis Stræde-kkut, Hudsonip Kangerliumarngatigut, Nassuttuullu avataani ikkannersuarmi (Store Hellefiskebanken) kisartarfikkut umiarsuit ingerlaartarfissaat nalunaarusiami ilanngunneqarsimangimmata Pinngortitaleriffimmiit ajornartorsiutitut annertuutut isigineqarpoq. Sumiiffiit pineqartut qanoq sunnerneqarsinnaanerit nalunaarusiami Espoo-mi ilanngunneqarnissaat pingaarutilerujussuuvoq, taamaangippat killeqarfiit qaangerlugit avatangiisinut sunniutaasussat, soorlu imarmiut miluumasut nipimik inunnit pinngortinneqartumit qanoq akornusersorneqarsinnaanerit aammalu uuliakoortoqarsinnaanerit ilimanaataasut, nalilersorneqarsinnaassanngimmata.

Killeqarfiit qaangerlugit sunniutaasut avatangiisinut kingunerisinnaasaasa misissoqqissaarnerit pitsaanngitsumillu sunniutaasinnaasut naatsorsorneqarnerit nalunaarusiami amigaataapput. Akornusersuutaasut, soorlu inuit pilersitaat nipit, uumasoqatigiinnut ataasiakkaanut sunniuttarput, allannguutillu tamakku uumasoqatigiit qanoq amerlatiginerannut pitsaanngitsumik malunnaatilimmik kinguneqarsinnaapput. Uumasut miluumasut arlallit, taakkununga ilaallutik qilalukkat qernertat qaqortallu, nipimik inuit pilersitaannik sunnerneqartarput, sumiiffigisaminnit qimaasarlutik aamma/imaluunniit nerisassarsiornerit annikillisittarlugu. Sukkanerusumik qimaaniarlutik qilalukkat sakkortuumik sarpissortarput, nalinginnaasumik ingerlaartarnerminniit nukik atugartik pingasoriaatinngortissinnaallugu. Neriniarnermi nalinginnaasumik pisumi qilalukkat 400-800 meterisut ititigisumut aqqartarput nerisassatik tamaani piasarlutik. Aqqarnerit taakku siviisumik nukinnik atuiffiineq ajorput, qilalukkat itisuumut aqqariartornerminni nukimmik sipaarlutik kiviartortarmata. Akornusersorneqarnerit pissutigalugu aqqarnerit taakku siviikinnerulerlutik

ikkannerusumut pisalerpata nerisassarsiorneq ajornarnerulissaaq, nukimmillu sipaarlutik kiviartortarnerat pisinnaajunnaassaaq. Taamatut akornuserneqarneq kipisuitsumik akulikitsumilluunniit pisalerpata uumasup nukik pigisaa annikinnerulissaaq. Uumasup piginnaasaa ajornerulissaaq, tamatuminngalu eqqorneqarnerpaassapput uiaq imaluunniit qilalukkat illaallit, taamalu uumasogatigiit imaannaanngitsumik innarlerneqarsinnaallutik.

Sunniutaasussat tikkuarneqartut maannamut tunngavissatut saqqummiunneqartut aallaavigalugit nalilersuiffigineqarsinnaanngimmata Pinngortitaleriffimmiit innersuussutigineqarpoq Kalaallit Nunaanniit Canadamiillu ilisimatusartunik peqataaffigineqartumik suleqatigiinnik pilersitsisoqassasoq, killeqarfiit qaangerlugit sunniutaasinnaasut qanoq annertutigisinnaanerannik misissuilluartoqarnissaa siunertaralugu. Misissuilluarnermi tassani pingaaruteqarpoq avatangiisinut sunniutaasinnaasut tamarmik qanoq nalornisoorutaasinnaanerata tamakkiisumik erseqqissassallugu, nalornisoorutaasinnaasullu taakku uumasogatigiit assigiinngitsut qanoq sunnerneqarsinnaanerata pillugu naatsorsuinernut ilanngunneqarnissaat. Immikkut isiginiartariaqarpoq nipip inunnik pilersinneqartup qanoq siaruaatsigisinnaanerata naliliiffiginissaa aammalu uuliakoortoqarsinnaaneranut ilimanaataasoq qanoq annertutiginersoq, tamannami Kalaallit Nunaannut imaannaanngitsumik kinguneqarsinnaammat.

Ataani allasimasut tassaapput Pinngortitaleriffiup naliliineri, Kalaallit Nunaannut uumasogatigiinnullu tunngatillugu killeqarfiit qaangerlugit avatangiisinut sunniutaasinnaasut pillugit:

1. Nunat tamat imartaanni aamma Canadap imartaanni umiarsuit ingerlaarnerisigut avatangiisinut sunniutaasut

Avatangiisinut sunniutaasut Canadap imartaani, nunat tamat imartaanni Kalaallit Nunaataluunniit imartaani pigaluarpata Canadap Kalaallit Nunaatalu akornanni uumasogatigiinnut ataatsimoorussanut sunniutaasut tamarmik ilanngunneqarnissaasa qanoq pingaaruteqartiginera Pinngortitaleriffiup naqissuserusuppa. Aatsitassarsiorfimmitt assartuisut umiarsuit ingerlaartarfissaattut pilersaarutaasup piffissap julimiit 15. novemberip tungaanut siviussuseqartup iluani nunat tamat imartaanni Canadallu imartaatigut pisussap Kalaallit Nunaannut annertuumik kinguneqarsinnaasooq Pinngortitaleriffik naliliivoq. Tassami qilalukkat qernertat, qilalukkat qaortat, arfiivit aarillu ukioriarnerani Kalaallit Nunaata Kitaaniittartut avatangiisinut sunniutaasussanik eqqorneqarnissaat ilimanaateqartorujussuummat. Nunat tamat imartaannut Canadallu imartaanut pitsaanngitsumik sunniutaasut malitsigisaannik uumasut ukiukkat Kalaallit Nunaanniittartut ikinnerulernerannik kinguneqarsinnaavoq, taamaalippallu qilalukkat qernertat, aarrit qilalukkallu

qaqortat pillugit pisassiinermi uumasogatigiit innarlerneqannginnissaat siunertaralugu amerlassusiliinerup qummut killilerneqarnissaa tikinneqarsinnaalluni. Tamatuma kingunerisinnaavaa uumasogatigiit assigiinngitsut eqqarsaatigalugit ikilinissaat pinngitsoorniarlugu pisassiissutaasut ikilineqarsinnaanerata innersuussutigineqarsinnaasoq, tamatumunnga patsisaalluni pisarineqartartut nipillu akornutaanerata qanoq annertutiginerisa ilisimaneqannginnerisa ataatsimut sunniutaat.

Siku apeqqutaatillugu aqqutissaq naannerpaaq Baffinip Kangerliumarngatigoortoq umiarsuit toqqarumaaraat naatsorsuutigineqassaaq. Taamaappat aasaanerani umiarsuit ingerlaarnerminni Baffinip Kangerliumarngani sikut ingerlaartut sinaat, Kalaallit Nunaata Canadallu akornanni uumasut ataatsimoorussat taamaasinerani najortagaat, aqqutigisassavaat. Pond Inletimut tikinnerminni umiarsuit sikuernissaa utaqqissavaat, kangerlummut pulaniarlutik qilalukkat utaqqinerisa nalerpiaanni. Ukiakkut Baffinip Kangerliumarngani sikuersimatillugu sinerissap qanittua umiarsuit aqqutiginnitsoornaviannigilaat, taamalu sunnerneqassapput uumasogatigiit piffissaq taanna tamaaniittut imaluunniit Kalaallit Nunaata Kitaani ukiiffissaminnut ingerlaartut.

Qilalukkat qernertat aasaanerani najortagaasa pingaarnerit ilagaat kangerloqatigiiat Eclipse Sound/Milne Inlet/Koluktoo Bay. Nunarsuatsinni qilalukkat qernertat uumasogatigiiat 15 procentii aasakkut sumiiffinni taakkunaniittarput. Assersuutigalugu Eclipse Sound-imiittarput qilalukkat qernertat Kalaallit Nunaata eqqaaniittartut tamarmik marloriaataat. Koluktoo Bay aamma Milne Inlet ilisimaneqarput qilalukkat qernertat uiaallit katersuussimasut amerlanerpaat najortagaasa ilaattut, sumiiffillu tamanna akornusersorneqassaguni sunnertiasuararsuusinnaasoq nalilertariaqarluni. Eclipse Sound-imi sikuertinnagu qilalukkat Pond Inletimi sikup sinaavaniittarput, tamaanilu umiarsuit sikuersiillutik utaqqisartussaallutik. Kangerluit eqqaaniittut ilaasa Minle Inlet-ip Tremblay Sound-illu qinnguinnut qilalukkat aasaanerani ingerlasarput. Kangerluit pineqartut qinnguinnut qilalukkat sooq ingerlaartarnersut ilisimaneqanngilaq, ilimatsaanneqarporli aarluit ingalassimaniarlugit taamaaliortartut.

Kangerlunni Eclipse Sound/Milne Inlet/Koluktoo Bay-ni umiarsuit ingerlaartarnerat qilalukkanut qernertanut pitsaanngitsumik kinguneqarnissaa qularutissaanngilaq. Nipi umiarsuarnersoq 35 km-i tikillugu ungasitsigisumiittoq qilalukkat qernertat qisuariarfigisarpaat, immaqalu suli ungasinnerusumiittoq qisuariarfigisinnaallugu apeqqutaalluni nipip qanoq sakkortutiginera. Inuit pilersitaannik nipimik akornuserneqarnermi qisuariaat nalinginnaasoq tassaavoq qilalukkat itisuumut aqqarlutik neriniartarnertik unitsittarmassuk sumiiffillu qimallugu. Neriniarneq annikillisoq paasineqarsinnaavoq nerisassaminnik sumiissusersiniaallutik nipi aalajangersimasoq atortagartik pinngitsoorsinnaanngisartillu atorunnaaraangassuk. Bylot Inlet/Pond Inlet-ikkut umiarsuit

pilersaarutaasumik akulikitsumik ingerlaartarnerisigut qilalukkat sunnerneqassapput, puullaaqinerulissallutik, neriniarnikinnerulissallutik, piffissani aalajangersimasuni iliuuseqartarnerat innarlerneqassalluni, aasakut ornittakkaminnukarnerminni tassanngaaniillu ingerlaqqinnerminni aqquaat sunnerneqassalluni, sikkusaanissaat ilimanaateqarnerulissalluni aasaanerani lu najortakkaminnut tikiffissaat piffissaq innarlerneqarsinnaalluni. Qaammataasakut malinnaaffigisat takutippaat qilalukkat Eclipse Sound-miit ilaatigut Qeqertarsuup Tunuanut ukiukkut ingerlaartartut, taamaattumillu Kalaallit Nunaata Kitaani ukiukkut pisarineqartunut ilaasartut. Canadap avannaani akornusersorneqarneq pissutigalugu uumasogatigiinni qanoq amerlatiginerat aqqutinnaavallu allangorpata tamanna Kalaallit Nunaata Kitaani pisarineqartartut amerlassusaannut sunniuteqarsinnaavoq. Inuit pilersitaannut nipimut qilalukkat qernertat sungiussisinnaanersut ullumimut uppersineqanngilaq. Qilalukkat qernertat tamarmik uninngaartarfii inunnik tikinneqanngingajattumiittarnerat nalinginnaasuvoq.

Kangerlunni Eclipse Sound/Milne Inlet/Koluktoo Bay-ni nipit akornutaasussat ataatsimut isigalugit qilalukkanut qernertanut tamaaniittunut sunniutaasa Kalaallit Nunaata Kitaani amerlassutsinut pisarineqartartullu qanoq amerlatiginerannut qanoq sunniuteqarsinnaanerat nalunaarusiami Espoo-mi saqqummiunneqartumi ilaanngilaq. Uumasogatigiinni taakkunaneersut qilalukkat qernertat Canadap avannaani aamma pisarineqarluartarput, piniarfinnilu tamaani siunissami pisarineqarsinnaasut qanoq amerlatiginissaannut aalajangiisuussapput inuit pilersitaasa nipit akornutaasut ataatsimut isigalugu qanoq sunniuteqarnissaat pillugu misissueqqissaarnerit.

Qilalukkat qaqortat umiarsuit nipaata 80 km-it tikillugit ungasitsigisumiittut qisuariarfigisinnaavaat, immaqalu suli ungasinnerusumi pilersitat qisuariarfigisinnaallugit, apeqquataalluni nipi qanoq sakkortutiginersoq. Qisuariarnerat nalinginnaasoq tassaasarpooq nipip tungaaniit qimaasarnerat. Qilalukkat qaqortat Baffinip Kangerliumarnigani upernaakkut ingerlaarfiisigut umiarsuit aqqutissaat pilersaarutaavoq. Tamanna qilalukkat puullaaqinerulernerannik malitseqarsinnaavoq, nerinikinnerulersinnaallutik, aasaanerani najortakkaminnut ingerlaarnerup piffissaa aqquataallu allangorsinnaalluni, sikussaasinnaallutik, aasaanerani lu najortakkaminnut apuuttarfiat piffissaq innarlerneqarsinnaalluni. Qilalukkat qaqortat ukiaanerani ingerlaarfiisigut umiarsuit ingerlasarnissaannik pilersaarutit annikitsuinnarmik sunniuteqarsinnaapput, tassa qilalukkat qaqortat ingerlaarfiat Kalaallit Nunaata kujataa sinerlugu pisarmat aatsaallu decemberimi Qeqertarsuup Tunuanut apuuttarmata. Ukiakut kujammut ingerlaarnertik tamaat ukiukkullu Kalaallit Nunaata Kitaaniinnerminni qilalukkat qaqortat pisarineqartarput. Nalunaarusiami Espoo-mi ilaanngilaq nipip pilersinneqartup ataatsimut isigalugu qilalukkanut qaqortanut uumasogatigiinnut sunniutaata

Kalaallit Nunaata Kitaaniittut amerlassusaannut tamaanilu pisarineqartartunut qanoq kinguneqarumaarnerat.

Arfiviit umiarsuit 40 km-isut ungasitsigisumiittut nipaannut qisuariartarput, nipillu qanoq sakkortutiginera apeqqutaalluni suli ungasinnerusumiittut qisuariarfigisinnaagunarlugit. Qisuariaatit ilisarnaatigigajuppaat itisuumut aqqartarnerat unittarmat uumasullu akunnerminni attaveqatigiinnerannut pingaaruteqaqisoq nipi atornaveersaalertarmassuk. Baffinip Kangerliumarngani Pond Inletillu avataani upernaakkut aasaanerani arfiviit najortagaatigut kiisalu ikersuarmi Hudson Stræde-mi ukiukkut najortagaatigut umiarsuit akulikitsumik ingerlaartarnerisigut arfiviit umiarsuarnut aportarnermikkut sunnerneqartarsinnaapput, puullaaqinerulerlutik, neriniarnikinnerulerlutik, aasaanerani najortakkaminnukarnerisa piffissaa aqqaatallu allanngorsinnaallutik, sikumik ingerlariaqqissinnaajunnaarsinnaallutik aasaanerani najortakkaminnut tikiuttarnerisa piffissaa eqqorneqarsinnaalluni. Pond Inletimiit Lancaster Sound-imiillu anillallutik ukiaanerani arferit aqqaataat umiarsuit akulikitsumik ingerlaartarfissaattut pilersaarutaavoq, taamalu arferit puullaaqinerulersinnaapput, umiarsuit aporsinnaallugit, aqqutinnaavallu, aamma piffissaaq eqqarsaatigalugu, allanngorsinnaalluni. Arfiviit ikittuinnaat Qeqertarsuup Tunuani pisarineqartarput. Nalunaarusiap Espoo-p ilanngutinngilaa arfivinnut akornusersuutaasut ataatsimut isigalugit Kalaallit Nunaata Kitaani amerlassusaannut pisarineqartartunullu qanoq sunniuteqarsinnaanerat.

Aarrit umiarsuit nipaannut angallannerannullu qisuariaataannut, tamatumalu qanoq ittuuneranut, aalajangiisuusinnaavoq uumasooqatigiit pineqartut piniagaanersut piniagaannginnersulluunniit. Aarrit Kalaallit Nunaata Kitaani ukiuunerani upernaakkullu ikkannersuarniittut aasaanerani ukiaanerani Baffinip Kangerliumarngani sikuni saatsersuniittarput imaluunniit Baffinip Kangerliumarngata kangiani sissamiittarlutik kiisalu ikersuarmi Hudsonip Stræde-miittarlutik. Kalaallit Nunaata Kitaani ikkannersuit aarrinut uumasooqatigiiannut neriniarfittut pingaaruteqartorujussuupput, tamaani nulusarlutik tamaanilu sikumi uiat piaqqiarineqartarlutik. Nassuttuup avataani ikkannersuarmi (Store Hellefiskebanke) upernaakkut Baffinillu Kangerliumarngani aasakkut aarrit katersuuffigisartagaasigut umiarsuit akulikitsumik ingerlaartarnerisigut aarrit puullaaqinerulersinnaapput, neriniarnikinnerulerlutik, aasaanerani najortakkamik tungaannut piffissaaq atortagaat aqqaatallu sunnerneqarsinnaapput, aasaanerani najortagaat

allanngorsinnaallutik. Baffinip Qeqertaaniit Nassuttuup avataani ikkannersuit (Store Hellefiskebanke) tungaanut ukiakkut aarrit ingerlaarfiisigut, aasaanerani ikersuarmit Hudson Stræde-mi najortagaasigut akulikitsumik umiarsuit ingerlaartarnissaannik pilersaaruteqarnikkut aarrit ukiiffissaminnut ingerlaartarnerat allanngorsinnaavoq, immaqalu pitsaanerpaanngitsunut nutaanut ukiiffissarsinnaallutik. Umasoqatigiit ukiuunerani Kalaallit Nunaata Kitaani piniarneqartartut ukiup ingerlanerani piffissani allani Baffinip Kangerliumarniganiittarput, ingerlaartarlutik Baffinip Qeqertaata kangiatungaani kiisalu ikersuarmit Hudson Stræde-mi. Tamaani sunniutaasut Kalaallit Nunaata Kitaani pisanerqarsinnaasunut sunniuteqarsinnaapput. Nalunaarusiami Espoo-mi amigaataapput nalilersuinerit aarrit umasoqatigiit ataatsimut isigalugu sunnerneqarnerisigut tamatumaa Kalaallit Nunaata Kitaani naammattuugassat amerlassusaannut pisanerqartartunullu qanoq sunniuteqarumaarnerannik imallit.

Umasut imarmiut miluumasut allat Baffinip Kangerliumarnigani ukiuunerani

pinngitsoorsinnaanngilaat (nanoq, natseq, ussuk aamma natsersuaq) aamma aasakkut (aataaq, aarluarsuk, niisarnaq, soqqallit kigutilissuillu assigiinngitsut 4-at allallu soqqallit arlariit). Umiarsuit angallattut pilersitaannik akornusersorneqarneranut qanoq sunnertiatiginersut ilisimaneqanngilaq. Umasut tamarmik timmissallu uuliakoormik sunnertiasuupput.

2. Nassuttuup avataani ikkannersuarmit (Store Hellefiskebanke) kisarnerup avatangiisinut sunniutai

Qeqertarsuup Tunua Nassuttuullu avataani ikkannersuaq (Store Hellefiskebanke) eqqarsaatigalugit immikkut taaneqassapput Qeqertarsuup kitaatungaa, Qeqertarsuup Tunua kiisalu Nassuttuup avataani ikkannersuaq (Store Hellefiskebanke). Taakku tamarmik piumasaqaatit Particular Sensitive Sea Areas (PSSA)-mi taaneqartut pigivaat [assisaqanngitsoq, umasoqatigiit piunnassagunik pinngitsoorsinnaanngisaat, allanut ataneq, amerlasuunut atuuttoq, assigiinngiaartunik pilik, amerlisarfik, piaqqiorfik, pissusissamisoortoq, innarlerneqarsimannginneq, qajannartoq, aamma uumassusillit sumiiffimmi aalajangersimasumi qanoq siammarsimatiginerannut ilisimanninneq.) Taamaattumik sumiiffik pineqartoq taaneqarpoq immikkut pingaarutilittut sallertut. Taassuma

saniatigut siunnersuutigineqarpoq Qeqertarsuup Tunuaniit Nassuttuup avataani ikkannersuaq (Store Hellefiskebanke) tikillugu tassaassasoq “Super EBSA” (Ecologically or Biologically Significant Area). Nassuttuup avataani ikkannersuaq (Store Hellefiskebanke) BirdLife Internationalimit aamma toqqarneqarsimavoq tassaasoq “Important Bird Area”.

Nassuttuup avataani ikkannersuaq (Store Hellefiskebanke) uuliakoortoqassagaluarpasunniinnissaa qaffasinnerpaaffimminiittoq (ekstrem/høj) nalunaarsorneqarsimavoq. Nassuttuup avataani ikkannersuaq (Store Hellefiskebanke) eqqaaniittorlu sinerik tassaavoq pingaartumik ukiakkut, ukiukkut upernaakkullu timmissanut imarmiunut neriniarfik pingaaruteqartorujussuaq, soorlu ilaqutariinnut qeurlutuunut ilaasunut (mitit siorakitsut/qingallit, mitit, allerit, paat, toornaviarsuit), appanut (appa, apparluk, serfaq, appaliarsuk), naajanut (pingaartumik taateraqq), imeqquutaallanut, qaqqullunnt aamma qaqqullunnt. Nassuttuup avataani ikkannersuarmi (Store Hellefiskebanke) pingaartumik 50 meterinit ikkannerusoq tassaavoq pingaartumik mitit siorakitsut/qingallit millionit ataatsit missaanniittut uninngaarfisartagaat ukiiffisartagaallu uumasuuginnarnissamut aalajangiisuusorujussuaq. Uumasut pineqartut tamarmik uuliakoortoqassagaluarpasunniinnissaa. Qeurlutuut ilaqutaat isasut, timmisinnaangitsullu, sulii annerusumik sunnertiassapput, aamma taamaapput appat ukiassariartornerani piaqqaminnik sulii timmisinnaangitsunik ingerlaaqateqartut. Nassuttuup avataani ikkannersuarmi (Store Hellefiskebanke) uuliakoortoqassappat tamanna siviisoorsuarmik ajorluinnartumillu sunniuteqassaaq, tamatumunnga pissutaalluni issittumi uuliap nungukkiartortarnera siviisunerujussuusarmat kiisalu sumiiffimmi tamaani uuliakoortoqassagaluarpasunniinnissaa upalungaarsimasussaatitaasuni atortut pigineqartut annertoorsuunngimmata.

Nassuttuup avataani ikkannersuarmi (Store Hellefiskebanke) 100 meterinit ikkannerusumi neriniarfiit ukiuunerani, ilaatigullu upernaakkut aasakkullu, aarrit pinngitsoorsinnaangilluinnarpat. Pingaartumik Nassuttuup avataani ikkannersuaq (Store Hellefiskebanke) Kitaata Canadallu ataatsimoorussaannut aarrinut uumasooqatigiinnut 2008-imi 3.240-usutut naatsorsorneqartunut uumaannarnissamut aalajangiisuulluinnartuuvoq. Nassuttuup avataani ikkannersuaq (Store Hellefiskebanke) aamma tassaavoq ukiuunerani upernarneranilu ussunnt pingaaruteqarluinnartoq, aamma piaqqisarfiittut. Ussuit aasakkut sumiittarnersut ilisimaneqanngilaq. Sikoqannginnerata nalaani aataat Nassuttuup avataani ikkannersuarmi (Store Hellefiskebanke) aamma neriniartarput. Sumiiffik pineqartoq tamarmi qilalukkat qaqqortat decemberimiit Kitaani ukiiffisartagaannut ilaavoq, tassa uumasut 7.000-it missaanniittut pinngitsoorsinnaangilluinnarpat sikup sinaava sikumilu ammanersat; upernaakkut sikup sinaava avannarpariartortillugu uumasut taakku

malinnaasarput. Kalaallit Nunaata Kitaa sinerlugu Qeqertarsuaq tikillugu sumiiffik aasakkut ukiakkullu niisanut pingaaruteqarluinnartarpoq, aamma taamaappoq soqqalinnut Kalaallit Nunaanniittartunut (tikaagullit, tikaagulliusaat, qipoqqaat, tikaagulliusaarnaq).

Nassuttuup avataani ikkannersuaq (Store Hellefiskebanke) Kalaallit Nunaannut tunngatillugu asseqanngilluinnartumik assigiinngiaartunik uumasooqarpoq. Tamaani (sivikinnerusumik sivisunerusumilluunniit) uumasut mianerisariaqartumik inissisimasut ilaat naammattuugassaasarput, soorlu nanoq, aaveq, arfivik, qilalugaq qaqortaq, qilalugaq qernertaq, miteq, taateraaq, naajavaarsuk, naajanguaq, taateraaq aamma appa. Siunissami umiarsuit angallannerannik ingerlatsinermut aqutsinermullu tunngatillugu Nassuttuup avataani ikkannersuaq (Store Hellefiskebanke) sumiiffik sakkortusisamik eqqumaffigissallugu tunngavissaqartoq uppersarneqarpoq, tamatumunngalu tunngaviuvoq sumiiffiup uumasooqassutsikkut pingaaruteqarnera umiarsuarnillu pisunik avatangiisinut sunniutaasunik sunnertiasinnaanera.

3. *Baffinland*-ip suliniutaata siunissami ineriartorteqqissinnaanera

Baffinland-ip suliniutaata suliarinerani ikersuup Hudson Stræde-p Baffinilu Kangerliumarngatigut umiarsuit assartuussinissaat pillugu pisinnaasutut isigisat assigiinngitsut saqqummiunneqartarsimapput. Taakkununga ilaavoq umiarsuit sikusiutit atorlugit imaluunniit sikunik aserorterutit ikiorsiullugit ukiuunerani assortuussineq. Saviminissamik assartuinerup siunissami annertusarneqarnissaa naatsorsuutigineqassaaq, ingerlatallu amerlinerisa qanoq malitseqarnissaat pillugu nutaanik nalilersuinissaq pisariaqarsinnaavoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta

Outi Tervo, Mads Peter Heide-Jørgensen aamma Fernando Ugarte

Miluumasut Timmissallu pillugit Immikkoortortaq